

Trends in International Migration: SOPEMI – 2004 Edition

Summary in Czech

Trendy v mezinárodní migraci: SOPEMI – edice 2004

Přehled v českém jazyce

VŠEOBECNÝ ÚVOD

John P. Martin

Ředitel zaměstnanosti, práce a sociálních věcí

Zatímco význam mezinárodní migrace získal novou důležitost, údaje o tomto fenoménu jsou zlomkovité a neúplné.

Ačkoli problém mezinárodní migrace získal v kontextu stárnoucích populací a zvyšující se globalizace národních ekonomik novou důležitost, migrační statistiky – bohužel – nepřestávají být zlomkovité a neúplné. To má několik příčin. Mezi ně patří stále větší omezení kladená na sběr statistických údajů vyvolaná společenskými faktory (registry obyvatel nebo sčítání lidu, evidence pracovních povolení a povolení k pobytu nebo evidence domácností, která závisí vždy na té které konkrétní zemi), rozdíly v délce platnosti migračních povolení stejného typu mezi zeměmi a rozdílné přístupy k migrační politice (zdali je imigrace dočasná nebo stálá, jak snadná nebo komplikovaná je naturalizace, zda-li je během trvání migračního pobytu možná změna statutu, atd.).

Aby se tato situace zlepšila, sestavila OECD novou databázi...

Přesnější a aktuálnější statistiky mohou přispět k přípravě a zavádění imigračních a integračních politik, které budou vhodnější z hlediska aktuální geopolitické, demografické, ekonomické a sociální situace. Největší výzvy představuje příprava specifických studií, zvláště průzkumů, zejména dlouhodobých, a zlepšení porovnatelnosti mezinárodních migračních statistik. V tomto kontextu představují *Trendy v mezinárodní migraci* obsažené ve výroční zprávě OECD za rok 2004 významný přínos k prezentaci výsledků nové databáze o stavu imigrace a k poskytování aktuálních informací, v řadě kategorií, o hlavních problémech a úkolech spojených s posuzováním fenoménu migrace.

... která se zaměřuje na obyvatele narozené v cizině, z hlediska země trvalého pobytu a země narození.

Hlavní osídlované země OECD (Austrálie, Kanada, Spojené státy americké a Nový Zéland) vydávají statistiky o imigrantech (osobách narozených v cizině), zatímco evropské a asijské země OECD namísto toho používají koncept cizince (kritéria založeného na národnosti). Tyto rozdíly jsou důvodem potíží harmonizace statistických údajů o migraci. Zmíněna edice *Trendů v mezinárodní migraci* se poprvé zaměřuje na osoby narozené v cizině a předkládá o nich srovnatelné statistiky vycházející z kritérií země trvalého pobytu a země narození, jak byly získány od 29 členských zemí OECD. Díky těmto informacím je možné ze srovnání imigrace obyvatelstva v členských zemích OECD vytvořit podrobnou a spolehlivou představu a současně zhodnotit souhrnné výsledky pohybu v a do prostoru OECD za období uplynulých desetiletí.

Jsou probírány i další problémy související se statistikou migrace.

Nejsložitější problémy vzájemné srovnatelnosti je třeba řešit u tokových statistických údajů a u těch, které se týkají určité specifické migrační skupiny, jako jsou žadatelé o azyl, studenti a neregistrovaní migranti. Tyto otázky jsou diskutovány v řadě kategorií v celém první části této zprávy. Jejich společným tématem je zjišťování migračních statistických údajů a úkoly s tím spojené. Diskutuje se o následujících otázkách: 1) Jak měřit migrační tok? 2) Jsou žadatelé o azyl opravdoví migranti? 3) Jak zjišťovat údaje o imigrované populaci? 4) Jak měřit čistou migrace? 5) Je vhodné porovnávat míru nezaměstnanosti cizinců s nezaměstnaností domácích státních příslušníků? 6) Kolik vlastně je ilegálních migrantů? 7) Kolik cizinců získá v hostitelské země státní občanství? Podle informací z těchto kategorií je možné sestavit přehled metod a praktik používaných k popisu a analýze charakteristik migrantů a navrhnout některé možné přístupy výzkumu ke zdokonalení schopnosti porozumět fenoménu migrace.

Zvláštní kapitola se poprvé zabývá odhadem počtu imigrantů a zahraničních pracovníků z hlediska země původu a úrovně dosaženého vzdělání.

Zvláštní kapitola „Počítání imigrantů a zahraničních pracovních sil v členských zemích OECD: nová perspektiva“ obsahuje odhadovaný počet zahraničních pracovníků z hlediska země původu (z členských i nečlenských zemí) a umožňuje lépe porozumět často diskutovanému problému mezinárodní mobility vysoce kvalifikovaných pracovníků a dopadu této skutečnosti na jejich země původu, jinými slovy, umožňuje lépe vést diskusi o „odlivu mozků“. Výsledky, které jsou k dispozici v této kapitole, ukazují, že 1) procento těch, kteří se narodili v zahraničí, je v evropských členských zemích OECD znatelně vyšší, než procento cizinců, kteří v těchto zemích žijí (Německo, Švédsko a Rakousko); 2) mezinárodní migrační trendy jsou u vysoce kvalifikovaných pracovníků mnohem podobnější; 3) ve většině členských zemí OECD počet imigrantů s terciárním vzděláním převyšuje počet emigrantů se stejnou úrovní vzdělání; a 4) mezi nečlenskými zeměmi – tedy menšími a méně rozvinutými zeměmi – jsou zvláště Afrika a oblasti Karibiku obzvláště zasaženy mezinárodní mobilitou vysoce kvalifikovaných pracovníků.

Zpráva také podtrhuje novodobé tendence stabilizace migračních toků...

Jako každý rok, aktuální zpráva analyzuje trendy v migračním pohybu a migrační politice. Po několikaletém růstu se mezinárodní migrace směřující do členských zemí OECD v letech 2002–2003 stabilizovala. Příliv žadatelů o azyl se velmi oslabil, například do Velké Británie nebo do Nizozemí, stejně tak procesy slučování rodin migrantů v určitých zemích OECD (například v Dánsku). Na druhou stranu, migrace z pracovních důvodů, zvláště kvalifikovaných pracovníků, vykazuje, z hlediska celkového mezinárodního pohybu lidí, nárůst. Nárůst počtu zahraničních studentů, například v Austrálii nebo Francii, a sezónních pracovníků, zvláště do Německa a Velké Británie, je součástí stejného vývoje.

... a význam státních příslušníků z Číny a Ruska na tocích v minulosti.

Převažuje migrace mezi sousedními zeměmi a migrace, která navazuje na tradiční historické spojitosti. Zpráva také zvýrazňuje význam určitých národností a, obzvláště, analyzuje současné migrační toky z Číny a Ruska. Vytvořit si ucelený pohled na problém nám pomůže analýza čtyř regionů: 1) země střední a východní Evropy v kontextu jejich vstupu do Evropské unie, 2) východní a jihovýchodní Asie, 3) Jižní Amerika, a 4) subsaharská Afrika.

---

*Podíl lidí ze zahraničí mezi pracujícími
obyvatelstvem roste, ale ženy a mladí lidé čelí
potížím v integraci na trhu práce...*

Výzkum trhů práce členských zemí OECD uvádí, že ve většině z nich soustavně roste podíl cizinců a imigrantů na pracovní síle, což je trend, kterého se nedotkl nedávný ekonomický pokles. Zpráva také analyzuje míru zapojení se cizinců a hlavní faktory, které ji ovlivňují. Tato analýza osvětluje charakter a závažnost potíží, kterým jsou imigranti vystaveni, obzvláště ženy a mladí lidé, při celkové integraci na trhu práce.

---

*... a to přes nová opatření zaměřená
na pomoc při integraci.*

Tato zpráva také předkládá přehled hlavních migračních politik uplatňovaných členskými zeměmi OECD. Několik zemí přijalo nová opatření zaměřená na pomoc při integraci cizinců a imigrantů do jejich komunit. Tato opatření lze v zásadě shrnout do jednoduchého sloganu „informace, podněty, sankce“. Opatření přijatá členskými zeměmi zahrnují např. zavedení monitorovacích pracovišť pro sledování integrace imigrantů (například ve Francii a Portugalsku), reformu programů integrace pro nově příchozí (Nizozemí, Norsko a Kanada), a posílení opatření v boji proti diskriminaci (viz hlavně nové směrnice Evropské unie). Členské země také došly k závěru, že zlepšená kontrola migračních toků jim umožní zlepšit podmínky k pobytu a životu legálních migrantů.

Zpráva také zahrnuje zprávy jednotlivých zemí, které podrobně popisují současný vývoj migračních pohybů a politik. Statistická příloha na konci publikace obsahuje statistiky o tocích, o počtech imigrantů a cizinců, a o počtu naturalizací.

© OECD 2005

Tento přehled není oficiálním překladem OECD.

Reprodukce tohoto Přehledu je povolena, jsou-li uvedena autorská práva OECD a název původní publikace.

Vícejazyčné přehledy jsou překlady výtahů z publikací OECD původně publikovaných v angličtině a francouzštině.

Jsou zdarma k dispozici v internetovém knihkupectví OECD
www.oecd.org/bookshop/

Více informací získáte na Odboru pro legislativu a překlady při OECD,
Ředitelství pro veřejné záležitosti a komunikaci.

rights@oecd.org

Fax: +33 (0)1 45 24 13 91

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Paris
France

Navštivte naši internetovou stránku www.oecd.org/rights/

